

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	21 februari 2020	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2019-1920	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	8200B37C	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	12 september 2019	FAX	030-2583139
UW NUMMER	-	E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	-Voorschriften en beperkingen inclusief kaart planlocatie - Activiteitenplan	ONDERWERP	Wnb ontheffing ruimtelijke ingrepen

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht op de aanvraag van 12 september 2019 van Bureau Viridis namens Adviesbureau Verdouw BV, om ontheffing in het kader van artikel 3.8, eerste lid, gelezen in samenhang met artikel 3.10, tweede lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: wet).

I. Besluit

Gelet op het bepaalde in de wet, het Beleidskader Wet natuurbescherming en Verordening Natuur en Landschap hebben wij besloten u ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen in artikelen 3.10, eerste lid, aanhef en onder b, van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de das voor de periode van 9 maart 2020 tot 9 maart 2025.

II. Omschrijving van de aanvraag

Uw aanvraag heeft betrekking op het perceel gelegen aan de Utrechtseweg te Amersfoort, kadastraal bekend als Gemeente Amersfoort, sectie C, nummers 5949 en 5950. De plannen gaan uit van het realiseren van twee grondgebonden bouwblokken voor appartementen met een zorgfunctie. U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10 van de wet voor wat betreft de das (*Meles meles*) voor de periode van 9 maart 2020 tot 9 maart 2025.

III. Procedure

De aanvraag is afgehandeld overeenkomstig het bepaalde in afdeling 4.1.2 van de Algemene wet bestuursrecht. Op 22 november 2019, 3 december 2019, 5 december 2019, 22 januari 2020, 23 januari 2020 en 4 februari 2020 heeft u deze aanvraag aangevuld.

IV. Toetsingskader

De das is beschermd ingevolge artikel 3.10, eerste lid, onder a en b van de wet.

V. Toetsing Ruimtelijke Ingreep**Motivering****Das**

Ten noorden van het plangebied, op het militair oefenterrein, is een dassenburcht aanwezig. Sporen van de das zijn in het plangebied aangetroffen. Er is in het plangebied een oude, kleine burcht bestaande uit twee pijpen aangetroffen, centraal in het gebied. Om meer zekerheid te verkrijgen over de benutting van de burcht door de

das, is hier een cameraval geplaatst. De camera heeft gedurende de periode van half april tot eind juni 2018 drie keer een passerende das geregistreerd bij de oude burcht. Gedurende de maand januari in 2020 heeft eveneens een camera de burcht gemonitord. Dassen zijn toen niet waargenomen. Afgaand op de beelden toont de das geen enkele binding meer met de aanwezige burcht. Ook zijn er in 2018 twaalf veldbezoeken geweest. Tijdens de veldbezoeken is steeds de burcht bekeken op actief gebruik maar sporen van bewoning zijn nooit aangetroffen. Van een hoofdburcht of een kraamburcht is geen sprake. Evenmin is het waarschijnlijk dat de burcht gedurende een kortere tijd van het jaar gebruikt wordt als bijburcht. Een bij- of vluchtburcht voor incidenteel gebruik is nooit geheel uit te sluiten. De verwachting is dat de burcht na de bouw van de gebouwen niet meer in gebruik zal worden genomen.

Het plangebied wordt zo nu en dan als looproute door de das gebruikt. De das bereikt het plangebied via een onderdoorgang onder het hek langs de noordgrens van het plangebied. Een hier geplaatste camera registreerde tweemaal in de periode van half april en eind juni dat de das van deze onderdoorgang gebruik maakt. Gedurende de gehele maand januari in 2020 is op de camerabeelden éénmaal een das waargenomen bij de onderdoorgang. Ook uit dit zeer beperkte aantal waarnemingen blijkt dat de das slechts zeer incidenteel het plangebied aandoet.

Tijdens alle veldbezoeken is gezocht naar (sporen van) van de das. Sporen die wijzen op het gebruik van het plangebied als foerageergebied door de das zijn in uiterst beperkte mate aangetroffen. Van essentieel foerageergebied voor de das is geen sprake.

Door de herinrichting zal het foerageergebied tijdens de werkzaamheden minder beschikbaar zijn en zal de noord-zuidgeoriënteerde looproute tijdelijk worden verstoord of onderbroken. Ook zal de bouw tot gevolg hebben dat de bij- of vluchtburcht zijn functie zal verliezen. Omdat niet geheel is uit te sluiten dat een vaste rust- of verblijfplaats (tijdelijk) minder functioneel zal zijn door de werkzaamheden is ontheffing van de wet nodig.

Om het effect van de werkzaamheden zo veel mogelijk te mitigeren worden maatregelen voorgesteld:

Versterken corridor

Gedurende de werkzaamheden zal aan de westzijde van het plangebied steeds een brede strook bos behouden blijven, die als corridor kan dienen voor de das. De breedte van de corridor zal tenminste 50 meter bedragen rond de bebouwing. Aan de achterkant van het perceel wordt de corridor breder gemaakt, waarbij de breedte van het perceel leidend is. De inrichting van deze corridor zal zodanig zijn, dat verstoring door licht en visuele verstoring zoveel als mogelijk wordt voorkomen, door toepassing van dicht struweel tussen de bebouwing en de eigenlijke looproute, dus aan de oostzijde van de corridor. Deze beplantingsstrook zal tenminste 10 meter breed zijn en wordt beplant met de inlandse soorten. Teneinde op korte termijn (binnen enkele maanden) voldoende dekking te kunnen bieden, worden grote, reeds gesloten struiken aangeplant. Zodoende is gegarandeerd binnen een jaar voldoende sprake van dekking en beschutting tussen de bebouwing en de corridor waar de das zich langs zal verplaatsen. Binnen de breedste delen van de corridor zal een open strook worden gerealiseerd, waar een grazige, weideachtige vegetatie zal worden afgewisseld met heide en kleine opgaande heesters. Hekwerk (aan de noord- en westzijde van het plangebied) zal passeerbaar worden gemaakt voor grondgebonden zoogdieren zoals de das. Dit wordt gerealiseerd door korte stukken PVC-buis met een diameter van zo'n 40 cm door het hekwerk te schuiven.

Beperken verstoring na inrichting

De verlichting binnen het plangebied wordt zoveel als mogelijk beperkt en zal aan de westzijde objectgericht worden toegepast. Verlichting binnen de bosschages is uitgesloten en zal niet worden toegepast. De aanwezigheid van honden in de ecologische zones rond het plangebied, waaronder de corridor, zal tussen zonsondergang en zonsopkomst worden verboden. Gedurende de daglichtperiode moeten honden worden aangelijnd.

Inrichting foerageergebied das

Aan de noordwestzijde van het plangebied zal, op tenminste 40 meter van de te realiseren bebouwing, een foerageerveld worden gerealiseerd, waarmee ook hier in de voedselvoorziening van de das zal worden voorzien. Dit veld zal gedeeltelijk van de bebouwing worden afgescheiden door een struweelrand teneinde lichtuitstraling op een gedeelte van het veld te voorkomen. Net als de corridor zal het foerageerveld worden voorzien van een weideachtige vegetatie, afgewisseld met schraal, kruidenrijk grasland en heideveldjes. Her en der worden heesters aangeplant.

De voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. In de bijlage zijn extra voorschriften opgenomen om de negatieve effecten van de werkzaamheden te mitigeren.

Het creëren van de corridor en het foerageergebied in het noorden van het plangebied is zo ingestoken dat er geen permanent negatieve effecten optreden ten aanzien van de aanwezige populaties van de das. Door de wijze van uitvoering van de werkzaamheden en het beschikbaar houden van een afgeschermd looproute zijn de effecten op de das slechts tijdelijk en hebben geen invloed op de populatie. Door de aanwezigheid van alternatieve looproutes in de nabijheid van de oorspronkelijke route blijven steeds ruim voldoende mogelijkheden aanwezig voor de das om zich in noord-zuidrichting te verplaatsen. De beoogde verstoring is minimaal doordat de dieren uit kunnen wijken naar de alternatief aangeboden routes. Dit betekent dat de lokale populatie geen negatieve effecten ondervindt. Landelijk neemt de populatieomvang van de das toe. Naar schatting, op basis van het aantal bezette kilometerhokken, zijn er 5.000 tot 6.000 dassen in Nederland. Ten opzichte van 1980, waarin het aantal niet hoger kwam dan 1.200, is het aantal sterk toegenomen. De exacte omvang van de populatie in Utrecht is niet bekend. Gezien de voorgestelde maatregelen zal er geen sprake zijn van een negatief effect op de gunstige staat van instandhouding van de das gedurende en na afloop van de werkzaamheden.

Belang van de aanvraag

U heeft ontheffing aangevraagd op grond van het belang: "In het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daaropvolgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied". Als onderbouwing heeft u het volgende aangedragen:

In Amersfoort is er sprake van een grote vraag naar woningen, gecombineerd met passende zorg. De ruimtes zijn schaars, zeker binnen de bebouwde delen van de stad. Daarom wordt ook buiten de stad naar geschikte bouwlocaties gekeken. De plannen gaan uit van het realiseren van 2 grondgebonden bouwblokken met appartementen. Herinrichting van vrij liggende oppervlakken grond is noodzakelijk om in de toenemende behoefte aan woonzorgcombinaties te voorzien.

Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat het belang van het project voldoende onderbouwd is om in deze zwaarder te wegen dan het beschermingsbelang dat gediend is met het verbod op het opzettelijk beschadigen en vernielen van vaste voortplantings- en rustplaatsen van de das.

Alternatievenafweging

Om te onderbouwen dat er voor de das geen andere bevredigende oplossing is om het beoogde project uit te voeren heeft u het volgende aangedragen:

"De locatie waarop de voorgenomen plannen verwezenlijkt moeten gaan worden heeft de bestemming Maatschappelijk. Het realiseren van de voorgenomen plannen is passend binnen het bestemmingsplan, qua functie, bouwvlak, bouwhoogte etc. De reden om hier een zorghuisvesting te realiseren is omdat de groep ouderen in de gemeente Amersfoort de komende jaren sterk zal gaan groeien: zijn er in 2019 bijna 16.000 65+ huishoudens, in 2035 zal dit aantal zijn opgelopen tot ruim 25.000.

De vraag naar geclusterd zorgwonen vanuit de groep ouderen zonder (zware) zorgvraag zal toenemen, doordat in te toekomst meer ouderen zullen voorsorteren op een zorgbehoefte – maar ook vanwege een verwachte toenemende populariteit van modere geclusterde woonzorgconcepten (hofjeswonen etc.). Dit scenario zal uiteraard alleen werkelijkheid worden, wanneer er aantrekkelijk geclusterd aanbod wordt toegevoegd: alleen dan scheidt het aanbod ook vraag.

Met de voorgenomen plannen wordt een geclusterde huisvesting gerealiseerd waarbij meerdere zorgtrekken gecombineerd binnen één omgeving worden aangeboden. Hierdoor kunnen ouderen, binnen hetzelfde complex, van wonen met 'lichte' zorg 'doorstromen' naar de zwaardere zorgtrekken.

Bij de uitvoering van het project zal steeds rekening gehouden worden met de aangetroffen soorten. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ter zake kundige van Bureau Viridis. Deze ter zake kundige stelt voorafgaand de werkzaamheden een ecologisch werkprotocol op. Het ecologisch werkprotocol is leidend voor de planning van de werkzaamheden. Er zal zo min mogelijk in de kwetsbare perioden gewerkt worden. De juiste mitigerende maatregelen zullen uitgevoerd worden zodat negatieve effecten zoveel als mogelijk worden voorkomen. Na uitvoering van de werkzaamheden is het gebied wederom geschikt voor de das die nu van het plangebied gebruik maakt."

Gezien het bovenstaande zijn er geen redelijke alternatieven mogelijk die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

VI. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij u ontheffing als bedoeld in artikel 3:8, eerste lid, van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden, deze treft u aan in de bijlage bij dit besluit.

VII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb- adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op het moment van bekendmaking door uitreiking of verzending aan de aanvrager. Van het besluit wordt mededeling gedaan op de website www.officielebekendmakingen.nl

IX. Overleg en informatie

Er kan tevens vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of milieudienst, als u dit nog niet heeft gedaan.

Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar onze website www.provincie-utrecht.nl.

X. Verzending

Dit besluit wordt verzonden aan de aanvrager van de ontheffing. Een afschrift van deze ontheffing wordt verzonden aan de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (hierna: RUD).

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Mevr. mr. S.L. Munsel
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

ONTHEFFING

Naar aanleiding van het verzoek van Bureau Viridis op 12 september 2019, namens Verdouw Advies B.V. en de aanvulling hierop van 22 november 2019, 3 december 2019, 5 december 2019, 22 januari 2020, 23 januari 2020 en 4 februari 2020, gelet op artikelen 3.8 en 3.10 van de Wet natuurbescherming,

Verlenen Gedeputeerde Staten van provincie Utrecht hierbij aan:

Naam: Verdouw Advies B.V.

Adres: Kerkewijk 34

Postcode en woonplaats: 3901 EH Veenendaal

Ontheffing 8200B37C voor het tijdvak van: 9 maart 2020 tot 9 maart 2025

Van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10, eerste lid, onder b van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het beschadigen en/of vernielen van een voortplantings- of rustplaats van de das (*Meles meles*). Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft het perceel gelegen aan de Utrechtseweg te Amersfoort, kadastraal bekend als Gemeente Amersfoort, sectie C, nummers 5949 en 5950, zoals weergegeven op kaart 1.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het Servicebureau van de provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of via servicebureau@provincie-utrecht.nl indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
6. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het werkprotocol dient (aanvullend) de volgende aspecten te omschrijven:
 - a. Omschrijving van het plangebied, inclusief kaart;
 - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - d. Wie is de begeleidende ecoloog (inclusief contactgegevens);
 - e. Welke activiteiten zijn/worden door de ecoloog begeleid;
 - f. Hoe er wordt/is omgegaan met onverwachte (beschermde) soorten binnen het plangebied.
7. De ontheffinghouder dient, twee weken voorafgaand aan de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen, het meldingsformulier 'aanvang werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/startwerkzaamhedenwnb>. Bij de melding dient het werkprotocol zoals omschreven in voorschrift 6 bijgevoegd te zijn.
8. Tijdens de werkzaamheden dient een logboek te worden bijgehouden. In het logboek dienen gemaakte ecologische keuzes vastgelegd te worden zoals goedkeuring / vrijgeven door een ecoloog, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol en gekozen mitigerende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten van de uitgevoerde handelingen, omschreven in de voorschriften 10 tot en met 15, geregistreerd.
9. Na afronding van de werkzaamheden dient de ontheffinghouder het meldingsformulier 'einde werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/eindwerkzaamhedenwnb>. Het logboek zoals omschreven bij voorschrift 8 dient bijgevoegd te worden.

Specifieke voorschriften

10. De maatregelen, genoemd in hoofdstuk 7 Activiteitenplan in de Natuurtoets Utrechtseweg Amersfoort van Ecologisch adviesbureau Viridis (zie bijlage 2) dienen te worden opgevolgd.
11. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient ten westen van de planlocatie een duurzame afscherming zoals voorgesteld in hoofdstuk 7 Activiteitenplan te worden opgericht om visuele verstoring op de corridor te minimaliseren. De wissel aan de westzijde van de planlocatie moet te allen tijde functioneel blijven voor de das.
12. De werkzaamheden mogen niet plaatsvinden tussen zonsondergang en zonsopgang en nooit later dan 19:00 uur 's avonds. Er dient 's nachts geen (bouw-)verlichting te worden toegepast.
13. De corridor dient voorafgaand aan ingebruikname van de nieuwbouw afgescheiden te zijn en te blijven om te voorkomen dat mensen of honden de corridor zullen betreden.
14. Bij de noordelijke eco-zone dienen hondenwerende maatregelen te worden genomen.
15. Buitenverlichting van de nieuwe gebouwen mogen niet uitstralen op de corridor en niet op de eco-zone aan de noordzijde van de planlocatie.
16. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de das. Deze dient in ieder geval bij de start van de werkzaamheden aanwezig te zijn op de planlocatie.
17. Deze ontheffing kan, conform artikel 5.4 van de wet, worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

Contactgegevens

Aanspreekpunt in het kader van deze ontheffing en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Servicebureau van de provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht, bereikbaar op telefoonnummer 030 – 258 33 11 of e-mailadres servicebureau@provincie-utrecht.nl.

Kaart 1: Overzicht planlocatie

Figuur 2.1 | Ligging van het plangebied aan de Utrechtseweg ten zuidwesten van Amersfoort

7 Activiteitenplan

Het uitgangspunt van de Wet natuurbescherming is het 'nee, tenzij', dat wil zeggen dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van het verbod op schadelijke handelingen ('nee') kan onder voorwaarden ('tenzij') worden afgeweken, met behulp van een ontheffing waarvoor de bevoegdheid voor het verlenen van een dergelijke ontheffing bij de provincies ligt. Onderstaand zijn de voor het onderhavige project relevante (verbods-)artikelen genoemd. Daarbij is beschreven met welke mitigerende maatregelen er invulling wordt gegeven aan het voorkomen dan wel het verminderen van negatieve effecten op zowel soort- als populatieniveau. Hierbij wordt de volgende onderzoeksvraag beantwoord:

- Is het mogelijk om optredende negatieve effecten op beschermde soorten te mitigeren? Zo ja, op welke wijze dient dit te geschieden?

7.1.1 Algemene maatregelen

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 de algemene zorgverplichting opgenomen. In dit artikel is beschreven dat iedereen verplicht is om voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. De algemene zorgverplichting geldt te allen tijde tijdens het uitvoeren van werkzaamheden, ongeacht of deze te typeren zijn als zijnde ruimtelijke ontwikkeling of bestendig beheer en onderhoud en ongeacht of er beschermde soorten aanwezig zijn. Dit laatste wil dus zeggen dat ook als er geen beschermde soorten voorkomen, de algemene zorgverplichting ten aanzien van alle soorten in acht genomen dient te worden. Bij de werkzaamheden dienen daarom algemene mitigerende maatregelen uitgevoerd te worden. Deze algemene mitigerende maatregelen zijn onderstaand beschreven.

- De werkzaamheden dienen door een ter zake deskundige ecoloog begeleid te worden. Hierdoor

wordt gewaarborgd dat de mitigerende maatregelen op een juiste manier uitgevoerd worden en zo wordt er tevens invulling gegeven aan de algemene zorgverplichting (artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming). In Bijlage B is beschreven wat door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit verstaan wordt onder een ter zake kundige;

- Er moet een ecologisch werkprotocol opgesteld worden waarin alle te nemen mitigerende maatregelen, worden vastgelegd. Dit ecologisch werkprotocol moet op de werklocatie aanwezig zijn en bij alle betrokken partijen bekend zijn;
- Werkzaamheden moeten aantoonbaar conform dit protocol worden uitgevoerd. Mochten er zich gedurende de werkzaamheden ten aanzien van beschermde soorten onvoorziene omstandigheden voordoen, wordt direct contact opgenomen met de ter zake deskundige ecoloog.
- Voor alle werkzaamheden geldt dat algemene, niet jaarrend beschermde broedvogels in de bomen in het plangebied tot broeden kunnen komen. Deze vogelnesten zijn uitsluitend beschermd gedurende de periode dat deze nesten in gebruik zijn, dat wil zeggen gedurende de broed- en nestperiode;
- De broedperiode loopt globaal van 15 maart tot 15 juli, maar ook broedgevallen buiten deze periode zijn beschermd;
- Wanneer er geen vogels nestelen en de overige negatieve effecten zijn gemitigeerd, kan er begonnen worden met de ingreep. Indien broedgevallen aanwezig zijn, dient, in overleg met de ter zake kundige ecoloog, een andere periode voor de werkzaamheden vastgesteld te worden;
- Het is niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verwijderen of verstoren van in gebruik zijnde nesten gedurende de broed- en nestperiode. Voor verlaten nestplaatsen geldt dit niet;

- Het is in dit kader aan te bevelen om de werkzaamheden voor zover dat mogelijk is buiten de broedperiode om uit te voeren;
- Indien dit niet mogelijk is, dient de directe omgeving van de werkzaamheden voorafgaand gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van algemene broedgevallen. Dit is uiteraard uitsluitend nodig wanneer negatieve effecten op algemene broedvogels zijn te verwachten.

7.1.2 Das

Het uitvoeren van werkzaamheden zal verstoring werken op de looproute die de das nu en dan gebruikt. De ingebruikname van het gebied zal zorgen voor potentiële verstoring in de vorm van uitstraling van verlichting, visuele verstoring en geluidsverstoring. De in het plangebied aanwezige of te verwachten soorten, waaronder de das, zijn vrijwel uitsluitend in de nachtelijke uren actief. In dit kader dient een ontheffing voor deze soort te worden aangevraagd alvorens met de werkzaamheden mag worden aangevangen.

Negatieve effecten op de das zijn evenwel te mitigeren door uitvoering van de volgende maatregelen:

- Gedurende de werkzaamheden zal steeds een enkele tientallen meters brede strook bos behouden blijven, die als passage kan dienen voor de das.
- De verstoring door licht en visuele verstoring op de looproute van de das zal zoveel mogelijk worden beperkt door de realisatie van een corridor aan de westzijde van het plangebied.
- De breedte van de corridor zal tenminste 50 meter bedragen rond de bebouwing. Aan de achterkant van het perceel wordt de corridor breder gemaakt, waarbij de breedte van het perceel leidend is.
- De inrichting van deze corridor zal zodanig zijn, dat verstoring door licht en visuele verstoring zoveel als mogelijk wordt voorkomen, door toepassing van dicht struweel tussen de bebouwing en de eigenlijke looproute, dus aan de oostzijde van de corridor.
- De verlichting binnen het plangebied wordt zoveel als mogelijk beperkt en zal aan de westzijde objectgericht worden toegepast. Verlichting binnen de bosschages is uitgesloten en zal niet worden toegepast.
- De strook met dicht struweel zal tenminste 10 meter breed zijn en wordt beplant met de inlandse soorten hulst, sleedoorn, meidoorn, vuilboom, wilde lijsterbes en zomereik. Hiertussen kan onder meer kamperfoelie tot ontwikkeling komen. Uithoemse struiken en bomen zoals Amerikaanse eik en Amerikaanse vogelkers worden uit het gebied gehouden. Teneinde op korte termijn (binnen enkele maanden) voldoende dekking te kunnen bieden, worden grote, reeds gesloten struiken aangeplant. Zodoende is gegarandeerd binnen een jaar voldoende sprake van dekking en beschutting tussen de bebouwing en de corridor waar de das zich langs zal verplaatsen.
- Binnen de breedste delen van de corridor zal een open strook worden gerealiseerd, waar een grazige, weideachtige vegetatie zal worden afgewisseld met heide en kleine opgaande heesters.
- Hekwerk (aan de noord- en westzijde van het plangebied) zal passeerbaar worden gemaakt voor grondgebonden zoogdieren zoals de das. Dit wordt gerealiseerd door korte stukken PVC-buis met een diameter van zo'n 40 cm door het hekwerk te schuiven.
- De aanwezigheid van honden in de ecologische zones rond het plangebied, waaronder de corridor, zal tussen zonsondgang en zonsopkomst worden verboden. Gedurende de daglichtperiode moeten honden worden aangelijnd.
- Aan de noordwestzijde van het plangebied zal, op tenminste 40 meter van de te realiseren bebouwing, een foerageerveld worden gerealiseerd, waarmee ook hier in de voedselvoorziening van de das zal worden voorzien. Dit veld zal gedeeltelijk van de bebouwing worden afgescheiden door een struweelrand teneinde lichtuitstraling op een gedeelte van het veld te voorkomen. Net als de corridor zal het foerageerveld worden voorzien van een weideachtige vegetatie, afgewisseld met schraal, kruidenrijk grasland en heideveldjes. Hier en der worden heesters aangeplant.

Figuur 7.1 | Groene inrichting rond de bebouwing met aan de westzijde de corridor voor de das (Bron: Arcom Architectuur en Bouwmanagement).

Figuur 7.2 | De bestaande geulen binnen de corridor zullen worden versterkt, teneinde lijnvormige elementen te creëren waar de das bij voorkeur gebruik van maakt.

Figuur 7.3 | De corridor zal middels dicht struweel en eventueel een takkenril worden afgescheiden van de bebouwing in het plangebied.

